

GELOVEN IN SINTERKLAAS

Wat is waar voor wie?

Johan Oldenkamp

GELOVEN IN SINTERKLAAS

Wat is waar voor wie?

Johan Oldenkamp

Geloven in Sinterklaas

Wat is waar voor wie?

Eerste druk, 11 november 2010

Indien u wenst te reageren op dit boek, dan kunt u dat doen via:

johan@pateo.nl

www.pateo.nl

Uitgeverij: Pateo
Drukkerij: Van Liere Media
ISBN: 978-94-90765-03-3
NUR: 130

© 2010, Dr. Johan H. Oldenkamp

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopiëren, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the author.

INHOUDSOPGAVE

1. Tweedelingen vanwege de Sint	4
2. Val niet van de wereld af	7
3. Van persoonlijkheid naar karakter.....	9
4. Van machinedenken naar speelgevoel.....	17
5. Van welvaart naar welzijn	22
6. Van economie naar ecologie.....	24
7. Van ziektebestrijding naar zelfgenezing...	26
Slotwoord.....	28

*Meestal zit het gedicht geplakt op het cadeau.
Hier doe ik het maar zo.
Verder is het ook een beetje dwaas,
want deze gift komt dus niet van Sinterklaas.
Zijn naam staat dan wel op de omslag,
maar dat komt door zijn verjaardag.
De maan schijnt weer volop door de bomen,
wat betekent dat zijn feest er aan zit te komen.
Als pakje voor ons allemaal,
vind je hier een kort verhaal,
bedoeld om ons anders te helpen denken,
zonder iemand te willen krenken.
Ik hoop je hiermee te verblijden.
Want we leven in heel bijzondere tijden.
Ik stop nu maar met dit malle gedicht.
Hopelijk biedt dit boekje je wat inzicht.*

1. Tweedelingen vanwege de Sint

Anna zit vol verwachting voor de televisie. Ze kijkt naar de intocht van Sinterklaas. Vanmiddag gaat ze met haar vader en haar broer Otto naar het centrum. De Sint en zijn Pieten maken vandaag namelijk ook nog een optocht door haar woonplaats. En vanavond mag ze van haar moeder haar schoen opzetten. Haar verlanglijstje voor pakjesavond heeft ze al klaar. Die doet ze vanavond in haar schoen, samen met een wortel voor het paard van Sint Nikolaas.

Otto is twee jaar ouder dan Anna. Hij gelooft niet meer in Sinterklaas, maar hij laat daarvan helemaal niets aan Anna merken. Daarom vindt hij het zo stom dat sommige jongens bij Anna in de klas rare liedjes zingen over Sint of Piet. Otto vindt het allemaal eigenlijk zo veel spannender, omdat Anna nog wel gelooft in Sinterklaas. En natuurlijk heeft hij zijn verlanglijstje ook al klaar.

Leontien is de tante van Anna. Zij keurt het jaarlijkse verkleedfeest van Sinterklaas ten zeerste af. Kinderen worden daarin volgens haar glashard voorgelogen dat er een stokoude Spanjaard zou zijn die op zijn verjaardag vele cadeaus op bestelling bij iedereen thuis zou laten bezorgen door zijn zwarthuidige knechten. Vroeg of laat ontdekken al die kinderen immers dat dit allemaal niet waar is en dat hun eigen ouders daarbij deel uit maakten van een heel groot complot. Kinderen leren hierdoor dat liegen mag, en ook dat je niemand meer kunt vertrouwen, aldus Leontien.

Jacques vindt dat zijn vriendin Leontien hierin een beetje is doorgeslagen. Het is volgens hem gewoon een onschuldig volksfeest. Kinderen hebben van nature een rijke fantasie en die mag je best een beetje stimuleren. En ook van de racistische kantjes van dit feest wil hij helemaal niets horen. Als kind heeft hij altijd genoten van pakjesavond en de wekenlange voorpret. Jacques beweert hierdoor totaal niet beschadigd te zijn of een vooroordeel te hebben opgelopen over medemensen met een

zwarte huidskleur. Hij hoopt daarnaast dat Leontien en hij nu ook snel kinderen mogen gaan krijgen, maar dat is een heel ander verhaal.

Gerda gaat daarin nog veel verder dan haar vriendin Leontien. Volgens haar is het Sinterklaasfeest bedoeld om ons van jongs af aan vertrouwd te maken met de leugenachtige wereld waarin we terecht zijn gekomen. Gerda schrijft regelmatig internetartikelen waarin ze waarschuwt voor de macht van de grote industrieën die achter de schermen bepalen wat er in onze samenleving gebeurt. Voor haar is het duidelijk waarom de kosten van de gezondheidszorg maar blijven stijgen en ook waarom er zoveel geld wordt verdiend aan olie.

Herman heeft grote moeite met de snoeiharde beweringen van zijn dochter Gerda. Hij leest trouw twee kranten en ook volgt hij het uitgezonden nieuws op de voet. Herman weet naar eigen zeggen wat er in de wereld te koop is. Natuurlijk proberen die grote bedrijven winst te maken, want dat is ook de bedoeling van de economie. Maar dat de regering en de topambtenaren corrupt zouden zijn, zoals zijn dochter beweert, daarvan weet hij zeker dat het niet waar kan zijn.

“Wat is waar?” Dat is de kernvraag waarop dit boek een antwoord gaat proberen te geven. Uit de gegeven voorbeelden kunnen we om te beginnen deze vraag eerst alvast een beetje preciezer stellen: *wat is waar voor wie?* Voor Anna is Sinterklaas waar, maar niet voor haar broer Otto. Voor Jacques is het feest van Sint en Piet onschuldig, maar niet voor zijn vriendin Leontien. Gerda ziet volop redenen om de noodklok te luiden, maar haar vader Herman ziet hiertoe geen enkele reden.

Laten we maar weer even terug gaan naar de Goedheiligman. Want wie heeft er nu gelijk: Anna of Otto? Onze eerste impuls is om te antwoorden dat natuurlijk Otto gelijk heeft, want er bestaan alleen maar mannen die zich als een sinterklaas hebben verkleed. Maar wanneer we het opnieuw vanuit de belevingswereld van Anna kunnen bekijken, of vanuit onze eigen eerste herinneringen aan dit feest als goedgevolgig kind, dan geven we ook Anna gelijk. En daarmee hebben we de kern van alle problemen over de ‘waarheid’ te pakken.

Leontien denkt dat haar zienswijze waar is, en die van haar vriend niet. Ze kan daarvoor vele argumenten aandragen. Niet één van deze argumenten kan haar vriend Jacques weerleggen. Toch blijft zijn eigen

zienswijze waar voor Jacques. Daarom praten Leontien en Jacques hier samen maar niet meer over. Zo belangrijk vinden ze het nu ook weer niet.

Ook Gerda denkt dat haar zienswijze waar is, en die van haar vader niet. Ook zij kan daarvoor vele argumenten aandragen. Niet één van deze argumenten kan haar vader Herman weerleggen. Toch blijft ook voor Herman zijn eigen zienswijze waar. Iedere keer wanneer Herman en zijn dochter hierover praat, ontstond er een bijzonder onplezierige sfeer. Daarom praten ze er maar niet meer over met elkaar. En eigenlijk praten ze daarom al heel lang niet meer echt met elkaar. Verder dan het uitwisselen van de standaardvragen en –antwoorden komen ze al heel erg lang niet meer. Beiden ervaren ze deze impasse als pijnlijk en onnodig. Toch weten ze geen van beiden hoe uit deze doodgelopen straat te komen.

Net als dochter Gerda en vader Herman bevinden we ons als samenleving eveneens in diverse impasses. Op tal van maatschappelijke vraagstukken zijn kampen ontstaan die allemaal het alleenrecht op de waarheid claimen. En geen van deze kampen is in staat met argumenten de andere kampen van hun eigen gelijk of ongelijk van de ander te overtuigen. Zij die nog in Sinterklaas geloven zijn dom en niet goed geïnformeerd, volgens het ene kamp. En zij die beweren dat Sinterklaas niet bestaat zijn gemeen, want zij liegen, aldus het andere kamp.

Door elkaar vanuit onze eigen kampen te blijven bestoken met argumenten waaruit zonneklaar zou blijken dat alleen onze eigen waarheid de juiste is, schieten we volstrekt geen steek op. Het enige wat we daarmee bereiken is dat het andere kamp gaat nadenken over hoe onze argumenten onderuit te halen. Dergelijke twistgesprekken leiden alleen maar tot een verdere vergroting van de onderlinge kloof. Wat nodig is zijn bruggen tussen de eilanden waarop de kampen zich bevinden. Laten we daarom eerst maar eens kijken naar een inspirerende constructie die we in een recent verleden al hebben gebouwd om de afstand tussen twee rivaliserende kampen te overbruggen. Het eerste kamp dacht dat de wereld een platte schijf was waar we vanaf konden vallen. Het tweede kamp beweerde dat dit onmogelijk was en dat mensen ook op de onderkant konden leven. Daar moesten de mensen uit het eerste kamp natuurlijk hard om lachen.

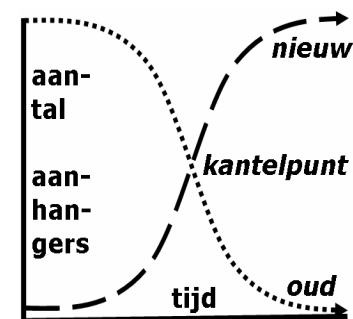
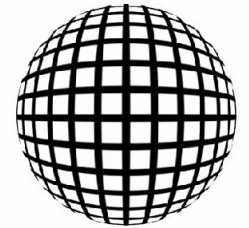
2. Val niet van de wereld af

Aanvankelijk dachten de mensen dat we wereld waarop we leven een platte schijf is. Zo nemen we de wereld immers ook zelf waar. De horizon lijkt zich horizontaal in beide richtingen in een rechte lijn uit te blijven strekken, veel en veel verder nog dan onze ogen kunnen zien.

Hoewel het schijfidee van onze werkelijkheid een bruikbare kapstok bood voor ons begrip van de realiteit, wierp het tegelijkertijd ook beperkingen op. Zo durfden zeelieden met een plat wereldbeeld niet te ver de zee op, omdat ze bang waren met boot en al van de schijf af te zullen vallen.

Op een gegeven moment kwamen er mensen die beweerden dat onze wereld geen platte schijf was, maar een bol. Het lijkt er misschien wel op dat het aardoppervlak plat is, maar alle platte vlakken samen vormen het gebogen oppervlak van een bol. En via een bepaalde kracht wordt al het stoffelijke tegen het oppervlak van deze bol gedrukt, volgens de boldenkers. Dankzij deze kracht vallen de mensen aan de ‘onderkant’ er dus ook echt niet af, want dan zouden ze omhoog vallen. En dat kan natuurlijk helemaal niet.

In het begin vonden de meeste mensen het nieuwe idee van een aardbol maar raar. Maar gaandeweg kreeg het kamp met het bolidee steeds meer aanhangers. Vanaf een gegeven moment dacht zelfs de meerderheid dat de Aarde een bol was. Dit wordt het kantelpunt genoemd. Vanaf dat moment waren de schijfdenkers in de minderheid, en die minderheid werd vervolgens steeds kleiner.

Wie aan het begin van deze overgang beweerde dat de Aarde een bol was, die werd door de meerderheid voor gek verklaard. Maar wie aan het einde van deze overgang nog steeds beweerde dat de Aarde een platte schijf was, die werd op dat moment door de meerderheid als een idiotoot beschouwd.

Deze geleidelijke en natuurlijke overgang van het oude- naar het nieuwe denkraam wordt een *transitie* genoemd. In de transitie die we als samenleving momenteel doormaken ruilen we het denkraam waardoor we eigenlijk alleen maar machines zien in voor een veel ruimer begrip van alles, waarin we zien dat alles met elkaar en zichzelf speelt. Ook groeien we door van een maatschappij die geobsedeerd is door welvaart naar een samenleving die zorgt voor algeheel welzijn. Onze productieprocessen en –technologie zijn dan niet langer gebaseerd op de zienswijze van schaarste (economie), maar op de veel ruimere zienswijze van overvloed via natuurlijke, eeuwigdurende kringlopen (ecologie). We springen in ons begrip van de essentie van gezondheid dan ook omhoog van ziektebestrijding naar het optimaal faciliteren van zelfgenezing. En in onze persoonlijke levens laten we ons dan niet langer sturen door zelfzucht (vanuit onze persoonlijkheid) maar door altruïsme (vanuit ons karakter).

domein:	van:	naar:
<i>wetenschap</i>	machinedenken	speelgevoel
<i>behoefte</i>	welvaart	welzijn
<i>productie</i>	economie	ecologie
<i>gezondheid</i>	ziektebestrijding	zelfgenezing
<i>zelfsturing</i>	persoonlijkheid	karakter

De natuurlijke overgangen in deze vijf domeinen worden in de vijf resterende hoofdstukken van dit boekje nader toegelicht. Als eerste wordt daarin de transitie op het gebied van zelfsturing besproken. Want wat er in het groot gebeurt in onze samenleving, dan voltrekt zich gelijktijdig in het klein in ieder van ons.

3. Van persoonlijkheid naar karakter

We kunnen onszelf vergelijken met een televisie waarbij uit drie verschillende kanalen kan worden gekozen. Op het eerste kanaal wordt alles wat we waarnemen getoond. Het tweede kanaal laat onze gevoelens zien. En het derde kanaal toont onze gedachten.

Wanneer we deze vergelijking verder nuanceren, dan gaat het eigenlijk over drie aparte televisieschermen naast elkaar. We kunnen ons immers gelijktijdig bewust zijn van wat we waarnemen, wat we denken en wat we voelen.

Op het waarneemkanaal ontvangen we de signalen die onze vijf zintuigen stimuleren. Van slechts een heel klein deel van deze signalen worden we ons bewust. Door gericht aandacht te geven aan de ontvangen signalen per zintuig vergroten we het deel ervan dat ons *zelf* bereikt.

Op het denkkanaal staan we afgestemd op de gedachten die onophoudelijk worden geproduceerd via de eindeloze associaties van ons verstand. Ons brein werkt *parallel*, omdat onze neuronen niet op elkaar hoeven te wachten met het versturen van hun onderlinge impulsen. Echter, ons denken werkt *serieel*, waardoor we trachten een logische volgorde aan te brengen in de wervelstorm van associaties.

Ook op dit kanaal kunnen we, door gericht aandacht te geven aan de associatiereeksen, meer gedachten ons zelf laten bereiken.

Het derde kanaal waarop in ons innerlijk voortdurend wordt uitgezonden, toont onze gevoelens. Daarbij kunnen we een achtergrondgevoel onderscheiden, wat we onze stemming of gemoed noemen, en een voorgrondgevoel, ook wel aangeduid als emotie. Daarnaast varieert de sterkte van de uitzendingen op dit kanaal. Zo hebben we soms te maken met allesoverheersende uitbarstingen, maar soms ook met zeer subtiele sensitiviteit. Via gerichte aandacht kan ons zelf steeds bewuster worden van de diversiteit aan uitzendingen via het voelkanaal.

De drie televisieschermen zijn verder onderling verbonden. Dit betekent dat de strekking van de uitzending op een kanaal van invloed is op die van de uitzendingen op beide andere kanalen. Alles wat we waarnemen, denken en voelen is daarmee onderling nauw verbonden.

De afstandsbediening waarmee ons zelf via aandacht invloed uitoefent op de uitzendingen kent eigenlijk maar twee functies, namelijk *richten* en *schalen*. Het richten is als een aanwijslampje waarmee het aangewezen deel van de uitzending wordt uitgelicht. En met de schalingsknop kunnen we in- en uitzoomen, om zo meer details bloot te leggen, of juist de contouren van het grotere plaatje in beeld te krijgen.

Ook zijn de televisieschermen gekoppeld aan een opnameapparaat met onbeperkte opslagruimte. Deze recorder neemt automatisch alle uitzendingen op. Deze opnames worden eveneens afgespeeld op de televisieschermen, vaak dwars door live-uitzendingen heen. Via de richtknop van de aandachtsbediening bepalen we wat wordt uitgelicht: de herhaling of het nieuwe materiaal.

Wanneer we ons zelf laten meeslepen door wat zich afspeelt op deze kanalen, dan verliezen we ons zelf in onze waarnemingen, gevoelens of gedachten. We vereenzelvigen ons zelf dan met wat wordt uitgezonden op onze inwendige kanalen. Door deze identificatie denken wij dat ons zelf hetzelfde is als dat wat wordt uitgezonden. Echter,

door ons zelf bewust te laten worden van de waarnemingen, gevoelens of gedachten die voortdurend worden afgespeeld op onze bewustzijnskanalen openen we de weg naar innerlijke onpartijdigheid. Hierdoor ontdekken we dat ons zelf iets geheel anders is dan wat we waarnemen, voelen en denken.

Zodra we beseffen dat wij zelf de observator zijn van onze innerlijke kanalen, dan kunnen we ons zelf gaan verdiepen in de zendgemachtigden in ons. Wie hier nog nooit serieus onderzoek naar heeft gedaan, die denkt altijd één en dezelfde persoon te zijn. Bestuderen we echter de programma's die we op onze inwendige netten te zien krijgen, dan is deze eenheid doorgaans ver te zoeken. De gedachten van de voorgaande avonden staan soms haaks op die van de volgende ochtend. De stemming kan soms zomaar ineens volledig omslaan. En ook de waarnemingen kunnen spontaan hun glans verliezen of het juist krijgen. Het is alsof er een zenderpiraat is die zomaar de uitzending op een bepaalde frequentie overneemt.

En eigenlijk is de situatie nog schrijnender, want er zijn meerdere zendpiraten die allemaal proberen onze kanalen te domineren. Bovendien zijn er in ons innerlijk geen erkende zendgemachtigden en er is al helemaal geen officiële programmagids. Daarom is innerlijke onpartijdigheid zo wezenlijk voor onze bewustzijnsontwikkeling. Zolang we nog denken dat wij die zendpiraten zijn, komen we geen stap verder. Het ontwikkelen van ons bewustzijn begint bij het onpartijdig gadeslaan van de uitzendingen door de innerlijke piraten.

Wanneer we vanuit identificatie of innerlijke partijdigheid trachten over onze waarnemingen, gevoelens of gedachten te communiceren, dan zijn we eigenlijk voortdurend bezig om onze *mening* te geven. We koppelen dan een waarneming, gevoel of gedachte aan een vastliggend oordeel. We denken dan bijvoorbeeld dat alleen onze eigen gedachtegang de enige juiste is. Wat wij denken is dan de waarheid, waardoor iedere andere denkwijze automatisch onwaar wordt. Evenzo koppelen we onze waarneming aan de enige waarheid, waardoor er voor andere waarnemingen van hetzelfde geen enkele ruimte over blijft. En over de mogelijkheid dat er ten aanzien van bepaalde zaken ook andere gevoelens mogelijk zouden zijn, daarover valt dan in veel

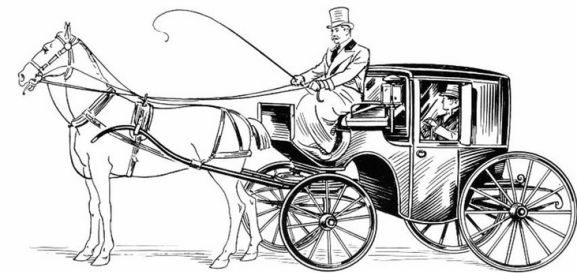
gevallen al helemaal niet meer te praten. Zijn we van binnen partijdig, dan staat voor ons de enige juiste waarheid gelijk aan uitsluitend onze eigen waarnemingen, gevoelens of gedachten (veelal afkomstig van onze innerlijke zendpiraten).

Vanuit innerlijke *onpartijdigheid* zijn we ons bewust dat onze waarnemingen, gevoelens of gedachten niet meer dan momentopnamen zijn, genomen vanuit slechts één van oneindig veel verschillende invalshoeken. Door deze bewuste onpartijdigheid behouden we de vredige afstand tot wat er door de zendpiraten wordt afgespeeld op onze innerlijke kanalen. En willen we daarover met anderen communiceren, dan delen we vervolgens in alle kalmte de *bewustwordingen* door ons zelf gebaseerd op wat wordt uitgezonden op deze kanalen.

Het partijdig vasthouden aan meningen leidt tot twistgesprekken die de onderlinge verschillen steeds verder uitvergrooten. Het openlijk delen van bewustwordingen leidt daarentegen tot samenspraak waarbij steeds meer gemeenschappelijkheid aan de oppervlakte kan verschijnen.

Om ons zelf te trainen in het ontwikkelen van bewustwordingen beginnen we met het loslaten van de identificatie met de waarnemingen, gedachten en gevoelens die in ons innerlijk worden uitgezonden. Daartoe dienen we deze waarnemingen, gedachten en gevoelens niet langer te beschouwen als iets wat uit ons zelf is voortgekomen. Wat we via de televisie zien is immers doorgaans ook niet door ons zelf gemaakt. Laten we daarom maar met dezelfde afstandelijkheid kijken naar onze inwendige televisieschermen. We zijn dus wel eigenaar van de innerlijk uitgezonden waarnemingen, gedachten en gevoelens, maar niet de producenten ervan, want dat zijn immers de inwendige zendpiraten. Bovendien zenden deze innerlijke zendpiraten ook maar al te graag producties uit die ze ergens hebben opgepikt. Er wordt door hen volop gekopieerd van de televisie, de radio, het internet, boeken, tijdschriften, kranten en niet te vergeten ontmoetingen met andere mensen. De waarnemingen, gedachten en gevoelens in ons zijn daardoor veelal gebaseerd op na-aperij en missen authenticiteit en originaliteit. Wie wil zich daar nu mee vereenzelvigen?

We kunnen, om dit alles duidelijk te maken, ook gebruik maken van een oude metafoer om deze innerlijke dynamiek te structureren. Dat is de metafoer van de *paardekoets*. Het paard komt daarin overeen met het gevoel, wat de aandrijfkraft levert om ons in beweging te krijgen en te houden. De koetsier, zittend op de bok, staat voor het verstand dat ons op koers wil houden. En de koets komt overeen met het fysieke lichaam inclusief de zintuigen. Ons zelf is vervolgens de eigenaar, die in de eigen koets zit. De koets, de koetsier en het paard staan ten dienste van de eigenaar die daarmee op het gewenste moment op de gewenste plaats van bestemming kan arriveren.

Identificatie met bijvoorbeeld het verstand leidt ertoe dat de koetsier helemaal geen besef heeft van de ingehuurde rol als bestuurder van een privé-rijtuig met daarin de eigenaar die op tijd naar een bepaalde locatie gebracht wil worden. De koetsier doet dan maar wat het verstand zelf goed dunkt. Dat is de psychologische toestand waarin geïdentificeerde mensen verkeren. En veelal beschikt de koetsier ook niet eens over leidsels, waardoor het paard ook maar doet waar het gevoel zelf zin in heeft. En helaas is de koets meestal zo slecht onderhouden dat het fysieke lichaam steeds vaker en steeds ernstiger gebreken gaat vertonen.

Indien daarentegen de privé-koets wel juist functioneert, dan kan ons zelf haar drie psychologische functies optimaal benutten. Het gevoel zorg dan voor *passie*, het verstand voor *vernuft* en de zintui-

gen voor *scherpte*. Deze drie samenwerkende functies staan dan geheel ten dienste van ons zelf.

Veelal wordt ons zelf, zoals hierboven toegelicht, aangeduid als ons *hogere zelf*. Ook wordt dit wel ons *ware zelf* genoemd, of onze essentie of onze ware natuur. We kunnen dit ook ons ‘echte ik’ noemen, of ons *karakter*. Dit zijn allemaal aanduidingen voor de Meester of Eigenaar in ons, rustig zittend achterin de privé-koets.

Wanneer de privé-koets volstrekt geen weet heeft van het bestaan van de eigenaar, dan zijn we overgeleverd aan de nukken van de koetsier, het paard en het rijtuig. We hebben dan de illusie dat er nog steeds een duurzaam ‘ik’ in ons aanwezig is. Maar in feite worden we dan automatisch bestuurd door zichzelf repeterende patronen in ons denken, voelen en waarnemen. Dit geheel van steeds terugkerende patronen is onze *persoonlijkheid*, wat ook wel ons lagere zelf wordt genoemd. De werking van de persoonlijkheid kunnen we heel gericht doorgronden met behulp van het *enneagram* (zoals beschreven in de boeken ‘Wetenschap van de ziel’, ‘Oorsprong en bestemming van de mens’ en ‘Liefde voor Wijsheid’, allen eveneens uitgegeven door Pateo). We zien dan dat de persoonlijkheid is als een ui. Wanneer we alle lagen van onze persoonlijkheid hebben afgepeld, dan blijft er helemaal niets over. De persoonlijkheid is als een holle huls om onze ware kern.

Wanneer we worden aangestuurd door ons lagere zelf, dan denkt onze persoonlijkheid zelf de Meester te zijn. In dat geval spreken we van de aansturing door het *ego*. Het uit het Latijn stammende woord ‘ego’ betekent letterlijk ‘ik’, maar de psychologische betekenis ervan verwijst niet naar ons ‘ware ik’, maar naar ons ‘valse ik’. Ons lagere, valse zelf is als een *zapper* die wezenloos langs de kanalen blijft springen, ongeduldig zoekend naar bevestiging of verstrooiing. Ons hogere, ware zelf is daarentegen als een *student* die geconcentreerd en geduldig waardevol materieel verzamelt voor het afstudeeronderzoek.

Door bewustzijnsontwikkeling veranderen we ons innerlijke gedragingen van die van een zapper in die van een student. Dit is een ge-

leidelijke overgang. Aan het begin is er eigenlijk alleen maar zappedrag. Maar hoe meer we ons bewustzijn verruimen, des te meer ruimte ontstaat er voor studiegedrag. Het zappedrag kan echter ook bij vergevorderde studenten plotseling weer de kop op steken. Zappedrag herkennen we heel eenvoudig omdat het veelal gepaard gaat met egoïsme, gemakzucht of strijdlust. Studiegedrag daarentegen stelt ons open voor vernieuwing en gaat doorgaans gepaard met altruïsme, doorzettingsvermogen en vredelievendheid.

<i>aansturing</i>	persoonlijkheid	karakter
<i>attitude</i>	zapper	student
<i>vorm</i>	hol	vol
<i>spelrol</i>	speelbal	speler
<i>thema</i>	macht	kracht
<i>oriëntatie</i>	extern	intern

Worden we voornamelijk aangestuurd door onze persoonlijkheid (of lagere zelf), dan fungeren we feitelijk als speelbal in het machtsspel van anderen. Komt onze innerlijke aansturing vanuit ons karakter (of hogere zelf), dan spelen we ons eigen krachtspel.

Bewuste onpartijdigheid (als een student) is dus een noodzakelijke voorwaarde voor onze bewustzijnsontwikkeling. Deze ontwikkeling van ons bewustzijn is nodig om alle grote uitdagingen op onze moederplaneet waar we als mensheid nu voor staan met verve op te kunnen gaan pakken. Hardnekkige problemen kunnen namelijk alleen maar structureel worden opgelost op een hoger niveau van inzicht dan het niveau waarop ze zijn ontstaan. En eigenlijk komen al deze afzonderlijke problemen of uitdagingen neer op de realisatie van *duurzaamheid*, zowel van onze wijze van samenleven op deze planeet, als van onze eigen leefwijze, uitmondend in onze mate van gezondheid en de daaraan gekoppelde levensduur en kwaliteit van leven.

Ten aanzien van deze duurzaamheid maken we er als mensheid een steeds grotere puinhoop van. We laten economische voordelen op de korte termijn prevaleren boven ecologische nadelen op de lan-

gere termijn. In plaats van te sparen voor onze nazaten zadelen we hen op met torenhoge schulden. Bekijken we dit alles van een afstandje als een neutrale observator uit de ruimte, dan valt dit onnatuurlijke gedrag volstrekt niet te begrijpen. Pas wanneer we door krijgen dat het leeuwendeel van de mensheid staat afgestemd op egoïstische zendpiraten die dit alles goedpraten, dan pas kunnen we snappen wat er gaande is op onze moederplaneet.

Kijken we naar de ziektecijfers, dan zien we dat voor steeds meer mensen hun algehele gezondheid steeds verder afbrokkelt. Sommigen stellen daar tegenover dat de gemiddelde levensverwachting nog steeds stijgende is. Kijken we beter naar de statistieken dan is het misschien juist om daaruit niet te concluderen dat mensen langer leven, maar juist langer sterven. Ook hierbij valt het volstrekt niet te begrijpen waarom mensen zelf zoveel schade toebrengen aan hun eigen gezondheid door ongezonde leefwijzen of contraproductieve ingrepen. Nemen we vervolgens ook hier de onwetende zendpiraten weer in ogenschouw, dan valt het kwartje moeiteloos.

Dit boekje is bedoeld om nieuwe programma's te laten ontstaan op onze innerlijke bewustzijnskanalen. Dat is uiteraard niet in het belang van de zendpiraten, die jou nu al meerdere malen zullen hebben aangemoedigd om dit boekje niet verder te lezen. En dat zullen ze ook blijven doen. Mocht je er desondanks toch in slagen dit boekje helemaal uit te lezen, dan zullen ze uit alle macht blijven proberen de nieuwe programma's van de drie zenders te drukken. Dat is namelijk ook onderdeel van het bewustzijnsspel, en zo wordt het nu eenmaal gespeeld.

De volgende drie hoofdstukken beschrijven per net nieuwe programma's. Het eerstvolgende hoofdstuk beschrijft hoe we de koetsier (het denken) vanuit een veel ruimer denkraam kunnen laten werken. Het daarop volgende hoofdstuk beschrijft hoe we het paard (het voelen) kunnen 'upgraden'. Als derde komt het rijtuig (het waarnemen) aan de beurt, en wordt beschreven hoe we onze koets weer in ere kunnen gaan herstellen. Gebaseerd op deze nieuwe programma's gaat het laatste hoofdstuk dieper in op onze gezondheid.

4. Van machinedenken naar speelgevoel

Indien we het aardoppervlak niet vanuit een hoger perspectief kunnen beschouwen, dan lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat we op een horizontaal vlak leven. Springen we eenmaal naar het hogere perspectief (hoger dan dat van de bok van de koets), dan begrijpen we dat de oude waarheid van de aardeschijf volledig past binnen de nieuwe van de aardbol. De waarheid van de aardbol omvat niet alleen die van de aardeschijf; het helpt bovendien om vele voorheen onbegrepen verschijnselen te doorgronden.

Zodra we een ruimer denkraam toelaten in ons denken komen daarmee alle oude 'waarheden' in een ruimer licht te staan. Die oude waarheden zijn daarin nog steeds waar (binnen de beperkingen van het oude denkraam), alleen begrijpen we deze waarheden nu vanuit een ruimer geheel. Dat is de essentie van het verruimen van ons denkraam.

Velen vragen om harde bewijzen die het oude denkraam onderuit halen, alvorens ze in overweging nemen om het nieuwe denkraam überhaupt te accepteren. Dit is echter onmogelijk, want het oude denkraam is immers per definitie waar binnen de eigen grenzen. Met welke bewijzen zouden we bijvoorbeeld bewoners van een platte wereld duidelijk kunnen maken dat het waargenomen oppervlak eigenlijk een grote bol vormt? Zelfs al zouden we helemaal rond vliegen, dan zou deze persoon gewoon beweren dat we in een cirkel over het 'platte' oppervlak hebben gevlogen. Bovendien zou die persoon het hele idee van een bol lachend van de hand hebben gedaan, want aan de onderkant van deze bol zouden de mensen er toch gewoon afvallen!? De schijfdenker denkt zo via eenvoudige logica het ongelijk van de boldenker te hebben aangetoond.

Dit alles is nu precies aan de hand op eigenlijk alle terreinen in onze samenleving. De schijfdenkers moeten niets hebben van de voor hen onlogische ideeën van de boldenkers. Ze menen zelfs zeker te weten dat deze bolideeën volkomen waanzin zijn, en dat komt in eerste instantie door de illusie van objectiviteit.

Objectiviteit als beperkende schijfdenk-waarheid

Het heeft er alle schijn van dat er een werkelijkheid is waarvan we de kenmerken objectief kunnen vaststellen. Het maakt immers niet uit wie de afmetingen van bijvoorbeeld een tafel opneemt, want de uitkomst is in principe steeds dezelfde. We denken daarom dat er een fysieke werkelijkheid bestaat die geheel los zou staan van ons bewustzijn. Echter, op fundamenteel niveau tonen kwantumfysische experimenten aan dat de waarnemer via de waarneming invloed uitoefent op de fysieke manifestatie. Dit betekent dat objectiviteit een schijnwaarheid is die alleen stand houdt in een beperkt denkraam.

Vanuit de illusie van objectiviteit benaderen we de werkelijkheid afstandelijk. En wanneer we de werking van alles daarin proberen te begrijpen, dan hanteren we daarbij eigenlijk de metafoor van een *machine* om een bruikbare voorstelling van deze werking te kunnen maken. We denken dan dat ieder onderdeel in de natuur een autonome machine is, die precies doet waarvoor deze manier bedoeld zou zijn. Iedere biologische cel beschouwen we dan als een fabriek, boordevol verschillende machines die deze fabriek draaiende houden. En deze fabriek staat vervolgens in verbinding met andere fabrieken om zo een hele industrie draaiende te houden, die op hun beurt weer deel uit maken van economieën op een steeds grotere schaal.

Nagenoeg alles wat we als mensheid de laatste eeuwen hebben gerealiseerd is gebaseerd op dit machinedenkraam. Vol trots kijken velen naar de manier waarop alles wat kunstmatig is lijkt te domineren over het natuurlijke. We hebben vanuit dat denkraam in zeer korte tijd het aangezicht van het buitenoppervlak van onze moederplaneet drastisch verandert. Ook hebben we onze levensstijl in diezelfde periode steeds kunstmatiger gemaakt. Dit alles gaat gepaard met een manier van denken die de mens boven de natuur denkt te kunnen plaatsen. De mens denkt daarbij objectief te staan van de natuur, en zelfs van de eigen natuur.

Net zoals de schijfdenkers niet met logica overtuigd kunnen worden van de ruimere waarheid van het boldenken, zo houden ook de machinedenkers halsstarrig vast aan de schijnwaarheid van objectivi-

teit. Het machinale denkraam is bovendien als een mentaal doolhof. Indien machines niet doen wat ze behoren te doen (in de ogen van de 'objectieve' waarnemer), dan repareren we deze toch gewoon. Kijken we onbevooroordeeld naar hoe wij als mensheid vanuit dit denkraam omgaan met alles wat natuurlijk is (inclusief onze gezondheid), dan kunnen we heel treffend zien hoe daar eigenlijk alleen maar machine-reparateurs aan het werk zijn en hoe alles daardoor van de regen in drup terecht is gekomen.

Wat we via de illusie van objectiviteit in feite doen is het beschouwen van alles wat natuurlijk is door het kunstmatige machinedenkraam. We kunnen als mensheid de toenemende natuur- en gezondheidsschade alleen een halt toe roepen wanneer we de sprong naar een ruimer denkraam maken. In dat denkraam beschouwen we de natuur niet langer als een geheel van machientjes. En ook begrijpen we dan dat we altijd onderdeel zijn van deze natuur, en dat we haar daarom alleen subjectief kunnen bestuderen. In dat denkraam snappen we dat de gehele natuur voortdurend met zichzelf aan het *spelen* is.

Subjectiviteit als verruimende boldenk-waarheid

Het denkbeeld van een machine suggereert de objectiviteit van onafhankelijke waarnemers of bedieners. Maar wanneer we het denkbeeld van spelen omarmen, dan begrijpen we dat er alleen maar subjectieve betrokkenen zijn. Verder denken we bij machines onderdelen te kunnen vervangen zonder daarmee de machine te veranderen. Maar vanuit het denkbeeld van spelen begrijpen we dat we door bijvoorbeeld het vervangen van een speler gelijktijdig ook het spel veranderen. Ook kan een machine zichzelf niet sturen of bepalen wat er gaat gebeuren. Maar de spelers bepalen samen wel zelf de uitkomst van het spel. Dit zijn drie essentiële verschillen tussen machinedenken en speelgevoel.

Wanneer we nu even wat dieper doordenken over de verschillen tussen machines en spelen, dan komen we nog meer verschillen tegen. Een goede machine is een machine die altijd precies doet wat wij willen. Wij willen de volledige controle over de machine. Wij zijn de baas. Wij hebben de macht in handen. Maar bij een spel is dit

heel anders. Want wanneer één speler (of een groepje spelers) alles bepaalt, dan is het spel helemaal niets meer aan. Het mooiste spel ontstaat wanneer de krachtsverschillen heel klein zijn, waardoor het spel in balans is en harmonie laat zien. Spelers houden ervan hun spel op hun manier te spelen. Ze voelen liefde voor het spel. Bij een machine zijn we alleen maar bang dat deze kapot kan gaan.

Een ander, allesbepalend verschil tussen een machine en spelen is dat machines gesloten zijn. Het is volkomen duidelijk wat bij de machine hoort, en wat niet. Maar wanneer we vrij spelen dan zijn alle opties open. Via spelregels kunnen we deze opties proberen te beperken, maar de mooiste spelmomenten ontstaan wanneer er toch onverwachte gebeurtenissen optreden.

machinedenken	speelgevoel
objectief	subjectief
gesloten	open
van buitenaf	van binnenuit
externe sturing	interne sturing
macht	harmonie
controle	balans
angst	liefde
materialisme	energetica
reductionisme	wholisme
determinisme	vrijheid
toeval	dynamiek
lineair	cyclisch

Het oude wetenschappelijke denkparadigma is gestoeld op de hypothesen van materialisme, reductionisme en determinisme. Dit zijn de drie poten onder het schijfdenken van de oude wetenschap. De poot van het materialisme zorgt dat vanuit dit denkraam eigenlijk alleen het stoffelijke tot de werkelijkheid behoort, en dat alles wat niet stoffelijk is feitelijk niet bestaat. De poot van het reductionisme maakt dat we vanuit deze machinebril denken dat het geheel nooit meer kan zijn dan de som van de samenstellende delen. Het machinedenken weet daarom ook helemaal geen raad met synergetische verschijnselen

en emergente eigenschappen. En als derde poot willen we vanuit machinedenken de werking van iedere machine volledig kunnen verklaren. Aangezien dit eigenlijk nooit helemaal lukt hebben wetenschappelijke schijfdenkers het idee van *toeval* geïntroduceerd.

Zodra we de wetenschappelijke sprong naar het begrijpen vanuit speelgevoel hebben durven maken, dan weten we dat wat schijfdenkers toeval noemen niets anders is dan onbegrepen speldynamiek. Binnen de vrijheidsgraden van het spel mag iedere speler zelf bepalen hoe wordt meegespeeld. Ook wordt onmiddellijk duidelijk dat een spel samen spelen veel nieuwe kenmerken heeft, die het spel nog niet had toen we het alleen speelden, en dat daarmee het geheel meer is dan de optelsom van de samenstellende delen. Om de meerwaarde van het geheel te benadrukken wordt hier *wholisme* geschreven met een ‘w’ aan het begin. Op een zelfde manier weten boldenkers dat met heilig of *holy* bedoeld wordt op *wholy* of het geheel.

Vanuit hun speelgevoel snappen boldenkers dat de drie beperkende veronderstellingen van de oude wetenschap plaats hebben gemaakt voor de drie verruimende vertrekpunten van de nieuwe wetenschapper:

- Alles is energie en energie is alles.
- Alles is één geheel en het ene geheel omvat alles.
- Keuzevrijheid veroorzaakt de dynamiek binnen ieder spel.

Tot besluit van deze korte samenvatting van het transitieproces waarin de wetenschap zich momenteel bevindt kunnen we ook de overgang daarin van lineair- naar cyclisch denken gaan begrijpen. Het lineaire denken komt eigenlijk overeen met de gedachte van de schijfdenkers dat de horizon een oneindig lange rechte lijn is. Boldenkers weten dat deze lijn van de horizon een grote gesloten cirkel vormt. Nieuwe wetenschap laat op alle deelgebieden zien dat er helemaal geen rechte lijnen zijn, en dat alles uiteindelijk weer bij zichzelf terug komt. De nieuwe wetenschap laat daarmee eveneens zien hoe het lineaire begrip van tijd en ruimte van de oude wetenschap ons inzicht in de dynamiek van werkelijkheid heeft beperkt. Zodra we tijd en ruimte vanuit een cyclisch perspectief kunnen gaan begrijpen, zullen we niet langer bang zijn om van de wereld af te vallen.

5. Van welvaart naar welzijn

De wetenschap kunnen we beschouwen als de denkfunctie van onze samenleving (de koetsier). Zoals we in het vorige hoofdstuk staat beschreven verruilen we daarin momenteel de metafoor van machine voor die van spelen.

In de voelfunctie van onze samenleving (het paard) brengen we een overeenkomstige overgang tot stand. Vanuit het oude gevoel streefden we in eerste instantie alleen maar welvaart na. Dat heeft ons (paard) in een wedloop terecht doen komen naar steeds meer materieel gewin. Steeds meer mensen zien de zinloosheid en zelfs de contraproductiviteit in van deze rattrace. Vanuit het nieuwe gevoel richten we ons op immateriële groei, en daarmee op ons welzijn.

welvaart	welzijn
materieel gewin	immateriële groei
doelen	dankbaarheid
kwantiteit	kwaliteit
standaardtaken uitvoeren	unieke talenten ontwikkelen
extrinsiek	intrinsiek
gebonden	verbonden
individueel	gezamenlijk
strijden	samenwerken
tegenstanders	medestanders
wantrouwen	vertrouwen

In de oude samenleving stellen we vanuit een machinale maakbaarheidsgedachte voortdurend doelen, die we vervolgens opleggen aan alle betrokkenen. De kiem voor een nieuwe manier van samenleven vinden we daarentegen in oprechte dankbaarheid voor alles wat is. Zoals het (spel) nu is, zo is het helemaal goed. We mogen uiteraard spelenderwijs veranderingen aanbrengen, maar dat voelt heel anders dan het stellen van expliciete doelen.

In de oude werkelijkheid draait alles om aantallen die we menen objectief (gezien door een machinebril) met kwantitatieve meetmetho-

den vast te kunnen stellen. Overeenkomstig daarmee is het oude onderwijsproces ingericht op het afleveren van uitvoerders van gestandaardiseerde taken. In de nieuwe werkelijkheid speelt echter de beleving van kwaliteit de hoofdrol. En daarom richten nieuwe leeromgevingen zich op het natuurlijk laten ontwikkelen van ieders unieke talenten.

In de oude samenleving worden mensen gedreven door extrinsieke motivatie, wat veelal neerkomt op geld. Dit geld zorgt ervoor dat we gebonden blijven aan het oude. In de nieuwe samenleving worden mensen van binnenuit gedreven door intrinsieke motivatie, waarmee geld haar allesbepalende rol steeds verder verliest. En ook maakt gebondenheid daardoor plaats voor verbondenheid.

De oude samenleving is doordrongen van individualisme. In het hart van de nieuwe samenleving vinden we gezamenlijkheid. Vanuit deze gezamenlijkheid ontdekken we dat er ook alleen maar medestanders zijn, en dat het idee van tegenstanders een gevolg is van een beperkende zienswijze. Door het beperkende gevoel van welvaart te vervuilen voor het verruimende gevoel van welzijn wisselen we ook wantrouwen in voor vertrouwen. Wanneer we beseffen dat we allemaal in hetzelfde schuitje zitten, en dat we elkaar allemaal nodig hebben om tot duurzame oplossingen te komen voor de huidige mondiale problemen, dan snappen we ook dat achterdocht alleen kan ontstaan en bestaan vanuit het beperkende gevoel van welvaart.

6. Van economie naar ecologie

Bij het denken vanuit machines (koetsier) en het nastreven van welvaart (paard) vervult de zienswijze van economie het venster waardoor we als samenleving de werkelijkheid menen waar te nemen (rijtuig). De zienswijze van economie is gebaseerd op de veronderstelling van schaarste en richt zich in eerste instantie op de effecten op korte termijn.

Verruilen we de beperkende zienswijze van economie voor de verruimende zienswijze van ecologie, dan zien we in dat er op lange termijn alleen maar sprake is van overvloed. We hoeven ons daartoe alleen maar af te stemmen op de natuurlijke processen van waardecreatie. We zien dan dat schaarste een illusie is en dat economie als wetenschap van schaarste ons verhindert om in overvloed te kunnen leven.

economie	ecologie
schaarste	overvloed
korte termijn	lange termijn
waardering	waardecreatie
zelfzucht	duurzaamheid
exploiteren	balanceren
wegwerken	hergebruiken
explosie	implosie
verticaal	horizontaal
hiërarchie	netwerk
van bovenaf	van onderop
centraal	decentraal
verzuiling	leefgemeenschappen
beheersen	anticiperen
zekerheid	mogelijkheid
regisseren	faciliteren

Door bewust zelfzucht in te ruilen voor duurzaamheid veranderen we de economische maatschappij in een ecologische samenleving. We maken dan een einde aan het exploiteren van de natuur (en elkaar) en streven dan in alles de natuurlijke balans na. We hoeven dan ook geen afvalstoffen meer weg te werken, omdat we alleen gebruik maken van herbruik-

baar materiaal gemaakt van natuurlijke stoffen. En ook kunnen we de primitieve explosietechnologie verrijken met verruimende inzichten van implosieprocessen.

In de economische maatschappij wordt het productieproces van bovenaf (*top-down*) gestuurd. Deze hiërarchische organisatie heeft tot steeds groter wordende piramidestructuren geleid, bestuurd vanuit centrale beheerscentra. In de maatschappij is hierdoor verzuiling ontstaan, in een poging om door te regisseren zekerheid te kunnen bieden.

In een ecologische samenleving wordt het productieproces van onderop (*bottom-up*) richting gegeven door in de uitvoering te anticiperen op (mogelijke) veranderingen. Hierdoor ontstaan faciliterende netwerkororganisaties waarin iedereen gelijkwaardig is (als zelfstandige professionals). De samenleving zal zich daarbij uit zichzelf op een natuurlijke manier gaan reorganiseren in de vorm van zelfvoorzienende leefgemeenschappen. Dit zijn dan geen afgesloten gemeenschappen, maar juist open communities die onderling nauw verbonden zijn. We kunnen dit vergelijken met de afzonderlijke cellen van ons fysieke lichaam of met de neuronen van ons brein.

7. Van ziektebestrijding naar zelfgenezing

Wanneer we onbevooroordeeld onderzoeken op welke manier we in onze maatschappij omgaan met ziekte, dan kunnen we daar heel erg duidelijk het machinedenken in herkennen. Vanwege deze denkwijze hebben we een beperkend begrip van wat ziekte werkelijk is. Daarin wordt ziekte namelijk beschouwd als iets wat uit alle macht bestreden dient te worden. Ziekte is volgens deze beperkende zienswijze een foutieve werking van een machine of een onderdeel daarvan. Kan deze onjuiste werking niet worden hersteld met specifieke stoffen, dan volgt reparatie, vervanging of verwijdering van het betreffende machineonderdeel.

Beschouwen we ziektesymptomen vanuit het verruimende perspectief van zelfgenezing, dan begrijpen we dat we onderscheid dienen te maken in drie stadia. In het eerste stadium zijn we (kern-) gezond omdat er sprake is balans. Wordt deze balans verstoord door een innerlijk conflict, dan komen we in het tweede stadium. Pas in het derde stadium worden we ziek. Wat er dan feitelijk op gang wordt gebracht zijn herstelprocessen om weer in balans te komen.

Door het vanuit machinedenken onderdrukken van ziektesymptomen, die dus feitelijk bemoedigende tekenen van herstel zijn, wordt het natuurlijk speelproces van zelfgenezing tegengewerkt en in veel gevallen zelfs onmogelijk gemaakt. Wat machinedenkers ziekte noemen is feitelijk het begin van zelfgenezing, wanneer we dit alles door de bril van het speelgevoel kunnen gaan bekijken. Ziekte is dus niet het probleem. Ziekte is de natuurlijke oplossing voor het probleem dat een fase eerder is ontstaan.

ziektebestrijding	zelfgenezing
ziektesymptomen	tekenen van herstel
onderdrukken	ruimte bieden
vijanddenken	symbiose

Wanneer we kerngezond willen worden, zijn en blijven, dan dienen we goed te beseffen welke processen zich in elk van de drie stadia afspeelen. In het eerste stadium (balans) is het zaak dat we ons voeden

met alle benodigde energieën in de juiste hoeveelheden. Daarbij dienen we te begrijpen wat bijvoorbeeld onze lichaamscellen werkelijk nodig hebben, en ook hoe het spijsverteringsproces precies werkt. Daarnaast voeden we onszelf ook via onze longen en zintuigen. En ook daarvoor hebben we inzicht nodig in de exacte werking van de vertering van de ontvangen indrukken en lucht.

Zodra we een emotionele, mentale of lichamelijke beschadiging oplopen, dan komt onze gezondheidstoestand in het tweede stadium. We zijn dan in onbalans geraakt. Vanuit het machinedenken kunnen we vaak geen verschil ontdekken tussen het eerste- en het tweede stadium. Echter, zodra we ons bewuster worden wat er precies wordt uitgezonden op de innerlijke beeldschermen (van onze waarnemingen, gevoelens en gedachten), dan wordt daarmee ook de overgang naar het tweede stadium duidelijker. Bovendien kunnen we door onszelf bewust te zijn van wat er precies gaande is de gezondheidsschade zo veel als mogelijk trachten te beperken.

Schakelt ons zelfhelend vermogen uiteindelijk over op het derde stadium, dan kunnen we in vrijwel alle gevallen het beste ruim baan bieden aan het proces van zelfgenezing. Alleen wanneer er meerdere helingsprocessen min of meer gelijktijdig plaatsvinden, dan kan het raadzaam zijn een deskundige te raadplegen. In dat geval kan het bijvoorbeeld wenselijk zijn één of meerdere zelfhelingsprocessen te vertragen of zelfs eventjes stop te zetten.

In alledrie gezondheidsstadia spelen de micro-organismen temidden van onze lichaamscellen cruciale rollen. Vanuit het beperkende denkraam van ziektebestrijding wordt veelvuldig gebruik gemaakt van antibiotica. Deze levensdodende stoffen komen voort uit de gedachte dat bijvoorbeeld virussen en bacteriën onze vijanden zouden zijn. Vanuit het verruimende denkraam van zelfgenezing begrijpen we dat onze lichaamscellen in samenspel met alle logerende micro-organismen een duurzame symbiose vormen. Wanneer we onze logees proberen kapot te maken, dan maken we daarmee eveneens ons eigen zelfgenezend vermogen kapot.

Slotwoord

De oude maatschappij, gebaseerd op machinedenken, welvaart en economie, staat voor mij gelijk aan Sinterklaas. Toen ik doorhad dat deze Sint niet echt bestond, probeerde ik dat te vertellen aan zoveel als mogelijk medemensen, en in het bijzonder aan politici, wetenschappers, artsen, journalisten en docenten. Achteraf gezien heb ik daar spijt van. Ik had beter kunnen doen wat Otto doet, zoals aan het begin van dit boekje staat beschreven. Otto speelt het spel gewoon mee, omdat hij weet dat Anna er vroeg of laat toch wel zelf achter de verruimende waarheid komt.

Voor wie nog in Sinterklaas gelooft, bestaat deze stokoude en vrijgeveige buitenlander natuurlijk gewoon. Wie door een machinebril blijft kijken en in een economische realiteit welvaart blijft najagen, die heeft ook gewoon alle vrijheid om daar zolang als gewenst mee door te gaan. Het getuigt juist van machinale controledrift wanneer ik deze vrijheid zou willen beperken. En dat is dan ook precies de reden waarom ik spijt heb van mijn aanvankelijke missionarisrol waarin ik meende vermeende naïeve medemensen wakker te moeten schudden door de leugens van Sinterklaas te onthullen aan iedereen die op mijn pad kwam.

Weet jij net als ik dat Sinterklaas niet echt is, ga dan net als Otto behoedzaam om met onze zusjes en broertjes die nog wel in Sinterklaas geloven, ongeacht hoe oud ze zijn. Ze denken dat machines, welvaart en economie hen de cadeaus (en de roe of het zakje zout) hebben gebracht. Wij weten natuurlijk wel beter. Maar pas wanneer Anna en de anderen door hebben dat deze Heilige Nikolaas niet echt is, dan pas kunnen we met hen gaan communiceren over speelgevoel, welzijn en ecologie. Tot die tijd kunnen we hen hooguit dit boekje laten lezen, mochten ze daar voor open staan.

Zeist, 11 november 2010
Johan Oldenkamp

De maan schijnt door de bomen, want de bladeren zijn ook dit jaar weer gevallen. Het is volop herfst en het heerlijke avondje is weer in aantocht. De makers mogen hun wilde geraas gaan staken. Vol verwachting klopt ons hart, althans voor wie nog in Sinterklaas geloofd.

Sinterklaas zorgt voor een tweedeling in onze samenleving. De kleintjes geloven dat het allemaal echt waar is. De rest weet wel beter.

Het Sinterklaasfeest staat in dit boekje symbool voor alle tweedelingen in onze samenleving. Rond vele onderwerpen hebben we ons in kampen verdeeld. Dit boekje laat zien hoe we gezamenlijk de vruchtenloze kampenstrijd kunnen ontstijgen door het vanuit de omvattende dynamiek te gaan begrijpen. Daarin zien we dat we ons midden in een allesomvattende transitie bevinden.

'*Geloven in Sinterklaas*' is het dertiende boek(je) uitgegeven door Pateo en geschreven door *transitonaar* Dr. Johan Oldenkamp.

